VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LII. METAI. 169 (461) N. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK, SEŠTADIENIS, 1938 M., LIEPOS-JULY 23 D. 1 KAINA CENTAI

Kasdien skaitydami Vienybę, sykį per metus atsiminkite vieną žodį: PRENUMERATA. Šiais sunkiais ekonominiais laikais laikraštis laikosi beveik vien prenumeratom. Atsiminkite.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY 1938 Astor, Lenox and Tilden Foundations New York Library 470 Fifth Avenue

DABAR

Įdomi polemika
Keleivio žodis
Kanados riekė
Karolis Vairas

JUOZAS TYSLIAVA

Tarp LAISVĖS, NAUJIENŲ ir KELEIVIO išsivystė labai įdomi polemika.

Prieš kurį laiką trys jaunimo atstovai, Ormanas, Michelsonas ir Bukšnaitis, buvo atsilankę pas Lietuvos gen. konsulą Budrį, prašydami, kad jis perduotų jų kvietimą Lietuvos jaunimo organizacijoms. Tame kvietime tie jaunimo atstovai kviečia Lietuvos jaunimą dalyvauti pasauliniame jaunimo kongrese, kuris bus rugpiūčio mėnesį Amerikoje.

Apie šį tų trijų jaunų vyrų žygį labai palankiai atsiliepė LAISVĖS redaktorius Bimba, pareikšdamas, kad jie "gerai padarė". Bet NAUJIENŲ redaktorius Grigaitis sako, kad tas jaunimo kongresas būsiąs politinis ir dėl to jam nesupranama, kaip komunistai gali kviesti Lietuvos tautininkų ir klerkalų atstovus.

Į šį ginčą įsimaišo KELEIVIS, pastebėdamas, kad Chicagos Pirmyn choro lankymasis Lietuvoje taip pat esąs neklerikalų atstovus.

Atrodo, kad Amerikos lietuvių komunistai Lietuvos atžvilgiu pradeda užimti aiškesnę poziciją, negu, pavyzdžiui, socialistai. Socialistai sako, kad Lietuvos ginklų fondas — "akių dūmimas", tuo tarpu komunistai patys aukoja ir kitus ragina aukoti tam fondui.

Tą patį galima pasakyti ir jaunimo bendradarbiavimo atžvilgiu.

Atrodo, lyg "bendrame fronte", nelyginant Babelio bokšte, nesusikalbama. Nenuostabu, jeigu KELEIVIS, įsimaišydamas į LAISVĖS ir NAUJIENŲ ginčą dėl Lietuvos jaunimo atstovų kvietimo į pasaulinį jaunimo kongresą, taip sako:

"Mums taipgi nelabai patinka, kad kairiųjų srovių jaunuoliai kviečia fašistus ar klerikalus. Bet tokių nenormalių reiškinių mūsų gyvenime galima pastebėti ir daugiau. Štai chicagiečių choras Pirmyn nuvažiavo Lietuvon gastroliuoti. O kas gi jį ten priima ir vadovauja? Juk tie patys fašistai ar klerikalai..."

Tiesa, Grigaitis sako, kad tas choras nuvyko į Lietuvą "ne su politikos tikslais". Bet... yra daug politikos rūšių, o dar daugiau jos tikslų.

Senatorius Reynolds pasiūlė labai originalų būdą Anglijos karo skoloms likviduoti.

Kaip žinoma, ne tik Anglija, bet ir visa eilė kitų Europos valstybių yra gerokai įsiskolinusios Jungtinėms Amerikos Valstybėms. Tarp tų įsiskolinusių valstybių dažnai minimas ir Lietuvos vardas. Tai matydami, Amerikos lietuviai dažnai reiškia nepasitenkinimo, ypač po to, kai Suomija atmokėjo savo skolas iki cento.

Kadangi Anglija labiausiai įsiskolinusi Amerikai, tai senatorius Reynolds siūlo britams, vietoj tų skolų, atiduoti Jungtinėms Amerikos Valstybėms vieną Kanados teritorijos riekę, vedančią į Aliaskos žemę. Tai savo rūšies koridorius, kuris Amerikai būtų ypač naudingas, jeigu, kartais, tarp Dėdės Samo ir Mikados imperijos kiltų karas.

Bet čia kyla klausimas, ar Kanada norės išsižadėti išėjimo į Ramųjį vandenyną.

Buvusiam Amerikos lietuvių veikėjui, keletą metų redagavusiam TĖVYNĘ, žinomam laikraštininkui Karoliui Vairui Račkauskui, kažin kodėl, nesiseka. Kiek anksčiau jis turėjo nemalonumų dėl atskaitomybės su Lietuvos užsienių reikalų ministerija. Tada jis buvo kaltinamas, pasisavinęs kelias dešimtis tūkstančių litų valdžios pinigų. Šį sykį Račkauskas nuskriaustas dėl to, kad kitas pasisavino jo redaguojamo laikraščio, ILIUSTRUOTAS PASAULIS, pinigus.

Lietuvos laikraščių žiniomis, ILIUSTRUOTAS PASAULIS pavirto į NAUJĄ PASAULĮ, svarbiausia, dėl to, kad to laikraščio leidėjas, pasiglemžęs apie 45 tūkstančius litų, išdūmė į Pietų Ameriką.

ILIUSTRUOTAS PASAULIS buvo pradėjęs gerai platintis Lietuvoje. Dabar, po šios aferos, pakeitus net vardą, vargiai tas laikraštis turės gerą vardą savo skaitytojuose.

PRANCŪZŲ IR ANGLŲ KELIAS EIS PER ROMĄ IR BERLYNĄ PRO MASKVĄ

Anglai ir prancūzai tariasi Paryžiuje, kaip sulaikyti Vokietiją nuo puolimo Čekoslovakijos

LONDONAS, liepos 21 d. — Vokietijos pasiuntinys Dirksenas lankėsi Anglijos užsienių reikalų ministerijoje ir patvirtino Vokietijos nusistatymą, išreikštą kapitono Wiedemanno atvežtame kanclerio Hitlerio rašte.

Tokis Vokietijos vyriausybės elgesys nieko nestebina, nes pasirodo, kad jau ir anksčiau ėjo pasitarimai tarp anglų ir vokiečių vyriausybės dėl draugiškų santykių sudarymo ir susitarimo įvairiais politikos reikalais. Anglijos vyriausybės siekimo nepakeitė nei nesibaigiantis karas Ispanijoje, nei įtempimas tarp Čekoslovakijos ir vokiečių.

Atrodo, kad Čekoslovakijos likimas daugiausia nulems tose deryboše. Anglų ir prancūzų svarbiausias rūpestis yra sulaikyti Vokietiją nuo puolimo Čekoslovakijos. Šie reikalai ir veikimo būdai dabar kaip tik ir svarstomi Paryžiuje.

Anglijos karaliaus ir karalienės priėmimo iškilmės eina savo keliu. Tuo tarpu anglų užsienių reikalų ministras Halifaksas slaptai tarėsi su prancūzų ministrais be jokių liudytojų: be sekretorių ar patarėjų. Be to, eina ir kiti posėdžiai, kur dalyvauja Čekoslovakijos pasiuntinys ir buvę Prancūzijos ministrai pirmininkai, ministrai ir diplomatai: Chautemps'as, Blumas, Herriot'as ir Corbin'as. Sako, svarstomas Hitlerio siūlymas, pareikštas paskutiniame jo laiške Anglijos vyriausybei.

Jei vokiečiai pultų Čekoslovakiją, prancūzai eitų jos ginti. Tik dar neaišku, ar anglai stotų į karą prieš vokiečius.

Anglijos vyriausybės nusistatymu, bendras Anglijos ir Prancūzijos politikos kelias turėtų eiti per Romą ir Berlyną, išsukant aplink Maskvą.

333 KITATAUČIŲ KOMUNISTŲ VADAI SUIMTI, 12 IŠ JŲ NUSIŽUDĖ

GPU vadas Ježovas pasiryžęs plėsti terorą, kol visi Trockio bendradarbiai bus išnaikinti

MASKVA, liepos 22 d. — Sovietų Sąjungos slaptosios policijos (GPU) vadas Ježovas nugalėjo pagaliau ir kominterną.

Paaiškėjo, kad Liubiankos kalėjime dabar sėdi didelis skaičius kitataučių komunistų. Tarp jų net 130 ispanų kaltinami trockizmu ir 46 vokiečiai ir austrai, kurie jau įsigijo Sovietų Sąjungos pilietybę. Be to, suimti keli buvę Vokietijos seimo (reichstago) nariai dar iš vadinamo Veimaro laikotarpio.

Iš kitų tautų komunistų yra suimta: 15 vengrų, 108 lenkai, iš kurių 12 nusižudė kalėjime praėjusią savaitę, 12 bulgarų, 4 prancūzai ir 18 kinų.

Tuo būdu, Liubiankos kalėjime jau susidaro tikras internacionalas iš įvairių tautų komunistų vadovų. Beveik pusė jų visų tarnavo komunistų internacionalui.

GPU šiemet turi daug kruvino darbo. Pats GPU vadas Ježovas ir visi GPU valdininkai šiemet neleidžiami atostogų.

Prieš kelias dienas kalbėdamas į GPU valdininkus, Ježovas pasakė: "jau artėja galas kovai su trockizmu. Ši kova turi pasibaigti visišku priešų nuginklavimu. Mes dar neužtikome visų priešininkų pėdsakus. Ir jei man teks suimti dar 10,000 žmonių, aš tai padarysiu, kad trockizmo pavojus mūsų kraštui būtų pašalintas".

Be to, iš Maskvos pranešama, kad kalėjime nusižudęs buvęs Sovietų Sąjungos pasiuntinys Varšuvoje Davtjanas paliko laišką, kuriame jis išdavė eilę kitų asmenų ir kaltina juos esant Trockio šalininkais. Dėl to dar daugiau žymių komunistų suimta.

PENN. GUBERNATORIUS SUSIŽEIDĖ

PHILADELPHIA, Pa., liepos 21 d. — Pennsylvanijos gubernatorius Earle vienas skrido lėktuvu ir pritrūkus gazolino leidosi žemėn. Dėl rūko negalėjo gerai įžiūrėti vietos ir nusileisdamas trenkė lėktuvą į medį.

Gubernatorius lengvai susižeidė ir žada nuostolius atlyginti.

Smūgis kinų kariuomenei. — Berlyno atšauktas vyriausias kinų karo patarėjas generolas Aleksandras von Falkenhauzenas atsisveikina su kinų vyriausybe, Hankove. Generolas su 28 kitais vokiečių karininkais grįžta į Vokietiją.

VĖLIAUSIOS PASAULINĖS ŽINIOS

NEW YORKAS. Praėjusį ketvirtadienį 4:08 val. popiet į Port Washington, L. I., atskrido anglų lėktuvas Merkurijus (Mercury), kuris iš Anglijos 3,042 mylias skrido 25 valandas ir 8 minutas. Šį lėktuvą ant savo nugaros iškėlė kitas milžiniškas jūrinis laivas, nuo kurio Merkurijus pasileido pats skristi nuo Foynes, Airijoje. Lėktuvas buvo sustojęs Montreale ir pasiėmė gazolino.

Dabar amerikonų ir anglų oro susisiekimo bendrovės po eilės bandymų nuo rugsėjo mėnesio mano pradėti nuolatinį susisiekimą lėktuvais tarp Amerikos ir Anglijos.

TOKIO. Japonijos vyriausybė antru atveju pareiškė Sovietų Sąjungai protestą dėl sovietų kariuomenės užėmimo Čankufeno, Mančuko teritorijoje, ir reikalauja iš ten pasitraukti. Sovietų užsienių reikalų komisaras Litvinovas pareiškė, kad japonai neturi dokumentinių įrodymų dėl rusų užimtos dalies priklausymo Japonijai.

Londono gautomis žiniomis, rusai sutraukė apie milijoną kariuomenės prie Mančuko pasienio, daug karo laivų ties Possieto įlanka ir apie 250 lėktuvų ties užimtu Čankufenu.

JERUZALĖ. Bombai sprogus, vėl žuvo 5 žmonės žydų gyvenamoje vietoje, netoli Haifos.

PARYŽIUS. Prancūzai surengė didelį kariuomenės paradą Anglijos karaliaus pagerbimui. Tuo tarpu prancūzų ir anglų diplomatai laiko posėdžius ir tariasi dėl bendros taikos.

Prancūzų užsienių reikalų ministras Bonnet'as pareiškė, kad reikalai klojasi Čekoslovakijos naudai ir būklė yra pagerėjusi.

LONDONAS. Anglijos ministras pirmininkas Chamberlain'as atstovų rūmuose pareiškė, kad Vokietijos vyriausybė siūlo apsvarstyti svarbius klausimus karo pavojui pašalinti Europoje. Į tuos klausimus įeina ir sudetų reikalai Čekoslovakijoje. Vokietijos reikalaujamų kolonijų klausimas lieka atviras tolimesnėms deryboms tarp Anglijos ir Vokietijos.

HENDAYE. Frankistai su italų kariuomene pralaužė stiprias vyriausybininkų linijas ir nuėjo kiek į priekį ties Alcora. Badajoso provincijoje, į pietus ir vakarus nuo Madrido, frankistai nuėjo į priekį 6 mylias ties Don Beneto.

VILNIUS. Lenkų spaudos agentūros žiniomis, Vilniaus pirklių atstovai išvyksta į Kauną, Klaipėdą ir Šiaulius susipažinti su sąlygomis miško plukdymui ir prekių vežimui per Klaipėdos uostą.

Pranešama, kad lietuvių ir lenkų pasienio policijos viršininkai bendrai susipažino su pasienio sritimis.

Per pirmą pusmetį išvežta per 64.4 mil. kiaušinių

KAUNAS. — Nuo šių metų pradžios ligi liepos 1 d. iš viso išvežta 64,426,320 kiaušinių.

Praėjusiais metais nuo sausio 1 d. ligi liepos 1 d. buvo išvežta tik 51,476,760 kiauš.

Nepaisant griaustinių, atskrido iš Anglijos. — Milžiniškas anglų lėktuvas Maia iškilo į orą su mažesniu lėktuvu Merkurijum ant nugaros, iš kur Merkurijus pasileido vienas skristi per lietų viršum Atlanto vandenyno. Nutūpęs Montreale, atskrido į New Yorką. Dešinėje Merkurijaus pilotas kapitonas D. Bennett'as, atskrideęs su radijistu.

NUO JAPONŲ SPRENDIMO PRIKLAUSO REINA TAIKA AR KARAS SU RUSIJA

Rusai traukia kariuomenę į Mančuko pasienį, o japonų minios Tokio gatvėse nori karo su rusais

TOKIO, liepos 22 d. — Japonijos imperatorius ir vyriausybė svarsto svarbų klausimą, kaip pasielgti su Sovietų Sąjunga, kurios kariuomenė užėmė Mančuko teritorijos dalį.

Japonų spauda rašo, kad sovietai nuolat siunčia vis daugiau kariuomenės į Mančuko pasienį.

Sostinės Tokio gatvėse japonų minios reikalauja karo paskelbimo Rusijai ir grasina išvyti rusus iš Mančuko, jeigu jie geruoju nepasitrauks.

Kilus karui, japonai yra tikri, kad Rusijoje kils revoliucija prieš bolševikų valdžią.

Du sovietų lėktuvai skraidė viršum Korėjos ir nuskrido į Mančuką.

Visi diplomatai labai susidomėjo tais visais įvykiais. Jie pastebi, kad pernai sovietai kitaip elgėsi, negu dabar. Pernai Maskva buvo nuolaidi japonams, nes dar nebuvo pasirengusi karui, o dabar drąsiau elgiasi. Diplomatai spėlioja, kad sovietai šiuo atveju stengiasi patirti Japonijos jėgą. Sovietai dabar erzina japonus, nuo kurių nusistatymo ir sprendimo pareis karas ar taika.

Visų susidomėjimą kelia dar vienas įvykis. Japonai buvo pasiuntę du tarpininkus (parlamentininkus) į Čankufeną, kurį rusai užėmė, ištirti ir vietoje išspręsti nesusipratimus. Betgi tie tarpininkai dar nesugrįžo. Jų likimas tuo tarpu dar nežinomas.

Viso pasaulio dėmesys dabar nukreiptas į Japonijos sostinę, kurios sprendimo nekantriai laukiama.

Įžymybių gelbėtojas. — Anglijos parlamento narys Earl'as tarpininkauja tarp įžymybių ir valdžios įstaigų, kad teisiamieji už rakietą žymūs anglai nebūtų šaukiami į teismo posėdį.

SAKO, ŽYDAI TURI PERDAUG GALIOS

ROMA, liepos 21 d. — Italijos fašistų organo redaktorius Gayda sako, kad Jungtinių Valstybių, Prancūzijos, Anglijos ir Rusijos žydai kalti dėl rasės politikos atsiradimo.

Pagal tą politiką nustatoma, kad italai yra arijai, o žydai nepriklauso prie arijų.

Gayda sako, kad Europos ir Amerikos žydai veikia per spaudą, per bankus, valstybininkus ir per politikierius ir tais būdais kovoja prieš Italiją ir fašizmą.

Jis pažymi, kad dabar italų rasės doktrina iš teorijos gali netrukus išeiti į praktiką. Pirmiausia numatoma išleisti įstatymus, kurie draus mišrias italų ir žydų vedybas.

POPIEŽIUS NEPATENKINTAS ITALŲ RASĖS TEORIJA

VATIKANAS, liepos 19 d. — Jau ir italai pradeda plačiai kalbėti apie italų rasės grynumą.

Popiežius Pijus XI kritikuoja tą teoriją. Savo kalboje, pasakytoje prancūzų vienuolėms, popiežius pažymėjo, kad tokios teorijos yra klaidingos ir veda tautas į nesusipratimus, tarpusavio kovas.

Popiežiaus kalba paskelbta Vatikano laikraštyje, o misijonieriams išsiuntinėti atitinkami nurodymai, kaip elgtis.

Manoma, kad pagal italų fašistų spaudą "tokis popiežiaus kišimasis į Italijos vidaus reikalus" gali pablogintį santykius tarp Vatikano ir Romos.

RUSIJOJE RENGIAMAS NAUJAS TERORAS

BERLYNAS, liepos 20 d. — Pabėgus į Japoniją Sibiro GPU vadui Luškovui, į Sibirą išvyksta vidaus reikalų komisaras ir GPU vadas Ježovas ir vyriausias valstybės gynėjas A. Vyšinskis.

Vyšinskis skrenda į Chabarovską, o Ježovas į Vladivostoką, kur jo agentai jau suėmė 300 GPU agentų ir 500 sovietų karininkų.

Ježovas pats vadovaus naujam terorui ir ieškos daugiau Luškovo bendradarbių.

RUGSĖJO MĖNESĮ SUMAŽĖS NEDARBAS

WASHINGTON, D. C., liepos 22 d. — Vyriausybės sluoksniuose pranašaujama, kad nuo šių metų rugsėjo mėnesio pradės žymiai mažėti nedarbas Jungtinėse Valstybėse.

Sako, nedarbas sumažės po to, kai bus pradėta plačiai vykdyti prezidento Roosevelto statybinė programa.

Tiems federalinės vyriausybės darbams numatoma išleisti 3,755 milijonai dolerių.

ORAS

Numatoma: debesuotumas ir tanpais lietus.

Saulė teka 5:42, leidžiasi 8:22. Dienos ligis 14 val. 40 min.

PAVERSKIME LAIMĖJIMU

Amerikos lietuvių tautinė visuomenė šais metais turėjo du stambius pralaimėjimus tarpsriovinėse lenktynėse: SLA pildomosios tarybos rinkimus ir šios organizacijos seime. Pralaimėjome todėl, kad nebuvome prisirengę toms lenktynėms. Dėl tų pralaimėjimų Amerikos lietuvių tautinei visuomenei nusiminti nėra reikalo. Lietuviška patarlė sako: Nėra to blogo, kuris neatneštų ir gero. Reika tik pasinaudoti gauta pamoka, o pralaimėjimai virs laimėjimu.

Pirmiausia turime atsiminti, kad tautinei visuomenei teko grumtis su visu kietai susijungusiu Amerikos lietuvių radikalizmu. Tautinis frontas stojo į kovą su disciplinuotomis socialistų ir komunistų srovėmis. Reiškia, viena tautinė srovė prieš dvi radikalines sroves. Katalikiškoji srovė taip pat nepasiliko visai pasyvi šioje kovoje. Katalikų laikraščiai, kiek tik galėdami, kandžiojo ir diskreditavo tautinę srovę, jos veikimą, veikėjus ir spaudą pašiepdami, išniekindami. Pačioje tautinėje srovėje taip pat atsirado išgamų, kurie tarmozavo ir, kiek galėdami, stengėsi demoralizuoti tautinį frontą.

Raudonųjų bendras frontas visą tautinį veikimą nuolat perstatė aršiausiomis fašistinėmis pastangomis demokratijai nukovot. Žinoma, tokia raudonųjų demagogija negalėjo nepavekti nepajėgiančius savarankiškai protauti eilinius žmonelius. Raudonųjų agitatoriai šios demagogijos nusitvėrę zujo po Amerikos lietuvių kolonijas ir, kiek galėjo pylė kibirus purvų ant viso tautinio veikimo. Tautinės srovės beveik jokie agitatoriai po lietuvių kolonijas nesilankė, kad raudonųjų skleidžiamą demagogiją galėtų atremti ir jų užkulisinius tikslus visuomenei atidengti.

Taigi tautinės visuomenės pralaimėjimai nėra jau toki negarbingi, kaip iš paviršiaus gali atrodyti. Tautinis frontas kovojo prieš dvi susijungusias sroves, kurioms nemaža talkininkavo katalikų spauda, niekindama tautinės visuomenės veikimą, talkininkavo ir pačios tautinės srovės malkontentai, kurie serga nepagydoma vadovybės liga. Jei tautinė visuomenė būtų tinkamai prisirengusi lenktynėse SLA reikalais, tai būtų galėjus atgabenti į seimą visus savo delegatus ir tuomet būtume turėję visai kitokią seimo istoriją. Dabar prieš sujungtas radikalines jėgas kovą pralaimėjome, kad galėtume laimėti ateityje. O kad to galėtume pasiekti, tai privalome neužmiršti šių būtinų dalykų:

1. Kur tik galima prieš visuomenę demaskuoti demokratijos gynimo maniakus, kurie jokia demokratija netiki. Kiekviena jų užmačia diktatoriškomis priemonėmis visuomenės gyvenimą kontroliuoti, turi būti aiškiai ir be jokio pasigailėjimo atidengta prieš visuomenę.

2. Visa tautinė visuomenė be jokio atidėliojimo ir be atvangos privalo imtis energingo veikimo mūsų spaudos ir mūsų idėjinių organizacijų stiprinimo darbe. Privalome auklėti tautinės srovės vieningumą, susiklausymą ir discipliną tautiniuose darbuose. Kuomet tautinė visuomenė bus vieninga ir disciplinuota, tuomet ji pajėgs dominuoti Amerikos lietuvių visuomeninį gyvenimą, kaip praeityje buvo.

3. Demaskuoti ir iš tautinės visuomenės veikimo šalinti visus tuos malkontentus, kurie nepagydomai serga vadovybės ligomis ir savo asmeninių ambicijų sumetimais atvirai talkininkauja tautinės visuomenės priešininkams. Tokiems gaivalams neturi būti vietos tautinės visuomenės veikloje. Kas nepasiduoda daugumos norui ir valiai, tas neprivalo turėti vietos kultūringoje tautinės visuomenės veikloje. Naminis priešas visuomet yra pavojingesnis už išlaukinį priešą. Tautinė visuomenė neatidėliotinai privalo apsivalyti nuo visų savo vidujinių priešų.

Šiomis kryptimis sukoncentravus savo veikimą Amerikos lietuvių tautinė visuomenė nejučiomis atgautų savo senovinę įtaką Amerikos lietuvių gyvenime. Pasimokinę iš savo apsileidimo nuodėmių, visus savo pralaimėjimus paverskime galingu laimėjimu!

Ed. V-kas.

SPAUDOS APŽVALGA

Lenkų apetitas

LAISVĖJE cituojama neįvardintos dienos Varšuvos DZIENNIK NARODOWY, kuris rašęs:

"Savo pozicijas Pabaltijy sustiprinti siekdama, Lenkija turi imtis tvirtai sutvarkyti savo santykius su Lietuva. Reikia Lietuvą priversti su Lenkija padaryti sąjungos sutartį, karo sutartį, gauti Lenkijos laivynui karo stovyklą Lietuvos pajūryje, ir sudaryti muitų vienodumą. Šiuos reikalavimus Lietuvai reikia statyti visu griežtumu, ir juos energinga veikla paremti, kad Lietuva juos priimtų".

Kvotimai

VILNIS mano, kad "Kl. Jurgelioniui TĖVYNĖS redagavimas bus dideli kvotimai".

Tiesa. TĖVYNĖS redakcijoje gal būtų naudinga pakabinti senas, amerikonų plačiai vartojamas, posakis:

"Opportunity knocks only once".

Per alų į roją

Vysk. Valančius bandė lietuvius padaryti blaiviais, nes tikėjo, kad tik blaivūs lietuviai atkariaus savo teisėtą vietą pasaulyje. Mūsų LAISVĖS vedėjai mano kitaip. VILNIS, jos pikniką Brooklyne aprašydama, sako:

"Prie kiekvieno stalo statinukė alaus. Dar ankstokai pavakaryje, prie statinukės išdavinėjančio draugo Tauro (kaip žemai tu kritai, drauge Vidike!) priėjęs, paklausiau, kaip biznis? Gavau atsakymą, kad jau išritęs 134".

Per alų į naują gadynę!

Ak myliu tave, berneli!

Lietuvių komunistų frakcijos suvažiavimo metu parengta kalbos, kur kalbėjo partijos tūzai ir dešimtakės. Brooklyne 30,000 lietuvių, bet į prakalbas atėjo, pasak draugo Karsono LAISVĖJE, "tik vidutiniai pagal komunistų galimybės turėti." Po Andriulio ir Bimbos kalbų buvo renkamos aukos komunistų partijai. Surinkta $16.41. ALDLD organizacijos sekretorius Šolomskas davė 25 centus, tiek pat ir J. Siurba, LDS organizacijos sekretorius. A. Bimba ir V. Andriulio pavardžių aukotojų sąrašuose nematyti.

Brooklyno komunistai, matyti, stipriau Amerikos arą pinige myli, negu raudoną vėliavą.

Vitaičio nuodėmės

Organizacijų viršininkai, paprastai, pašalinami dėl nesugebėjimo savo pareigų eiti, ar nusikaltimų organizacijai. Bet, štai, buvusio TĖVYNĖS redaktoriaus nusikaltimų aktas, surašytas LAISVĖS prokuroro taip skamba:

"Flirtavo su Karpiu ir Tysliava. Lenkėsi Smetonai. Gėrė su juo arbatą (keli metai atgal). Priėmė ordiną. TĖVYNĖJE kandžiojo pažangiuosius, putojo prieš komunistus, neparėmė Amerikos Lietuvių Kongreso."

Čia broliai SLA nariai nepasebi nė *mažiausio nusižengimo SLA konstitucijai*, nė mažiausio kaltinimo, kad Vitaitis negynė SLA organizacijos reikalų, jų neaiškino, organizacijos neauklėjo. Visi kaltinimai *politiniai*.

Ir — mūsų bendrafrontininkai demokratai, tariamieji laisvos minties gerbėjai, žmogų pašalino iš vietos, kurioje dirbo 18 metų! Ne dėl to, kad jis SLA organizacijai kenkė, bet dėl to, kad jis neįsirašė į komunistų, ar socialistų partiją.

Vyt. Širvydas

ŽYDŲ MEDŽIOKLĖ BERLYNE

Vieno žydo įspūdžiai iš Berlyno. Masiniai žmonių areštai. Kur buvo tikrieji pogromai

Kaip atsimename, prieš kurį laiką Berlyne buvo surengta vadinama "žydų medžioklė". Šiomis dienomis vienas laikraštis spausdino vieno Berlyno žydo atsiųstą laišką, kuriame smulkiai aprašo tos "žydų medžioklės" smulkmenas. Charakteringesnes to laiško ištraukas čia paduodame.

Prasidėjo medžioklė po kavines: suiminėjo žmones be jokio skirtumo ir sunkvežimiais juos gabeno į komisarijatą ir tik rytą iš tenai tepaleido tuos, prie kurių negalėjo rasti priekabių. Bet kai kuriuos paleistuosius vėl po kelių dienų areštavo.

Paskui prasidėjo masiniai žmonių areštai. Buvo areštuojami visai nieku nekalti žmonės: pirkliai, gydytojai, advokatai ir t.t. Suiminėjo iš butų ir gatvių. Aš pats mačiau, kaip policija priėjo prie vieno pono, skaičiusio laikraštį, ir jį suėmė. Mano pažįstamas važiavo automobiliu; sargybinis priėjo prie jo ir įsakė važiuoti į policijos būstinę, kur išlaikė jį tris dienas.

Tikrieji pogromai vyko šiaurės ir pietų Berlyno miesto kvartaluose: daužė žydų magazinų langų stiklus ir daužė praeivius... Didžiojo miesto magazinai buvo uždarinėti. Prie visų durų kabėjo užrašai: 'Jude! Geschlossen. Auf Befehl des Volks geschlossen'. — 'Žydas! Uždaryta pagal tautos įsakymą'. Prie daugelio magazinų, kuriuos uždarytį nebuvo leista, stovėjo S. A. smogikai ir neleido publikai įeiti. Prie kelių tokių magazinų prikabino plakatus: 'Aš — žydas! Įėjimas į magaziną — pavojus gyvybei'. Taip pat langai, magazinų durys buvo ištepti raudonais ir žaliais dažais: Dovydo skydas, žydo galva su baisia nosimi, kartuvės su kabliojančiu jose žydu — numargintos visos žydų namų sienos. Čia žydų pilietybė jokio vaidmens nevaidina. Visi žydai lygūs...

Pradėjus žydus medžioti ir suiminėti, žydų bendruomenės atstovai kreipėsi pas Gestapo vyresnybę. Bet čia jie buvo pralaikyti kelioliką valandų ir visai nepriimti.

Jau šeštadienio vakarą (birželio 18 d.) Kurfeurstendammo ir Tauentzienstrasseje stovėjo minios žmonių su plakatėliais rankose, o sekmadienio rytą visi šių gatvių žydų magazinai buvo ištęplioti: ant kiekvieno lango, ant kiekvienos vitrinos, ant kiekvienų durų raudonais dažais didžiulėmis raidėmis buvo prirašinėta: 'Jude! Jud! Itzig! Koscher — Jude!' Be to, buvo priraižyta žydiškų galvų. Dovido skydų ir t.t. Gi ant kai kurių kitų magazinų buvo užrašyti dideli klaustukai'.

Vakare, elektros šviesoje kraujo raudonumo užrašai teikė nepaprastai stiprų įspūdį. Jeigu dieną gatvėse žmonių buvo daug, tai vakare minios pripildė visas gatves. Kai kurie iš publikos, svarbiausia pagyvenusieji žmonės, rodė nepasitenkinimą ir atvirai kalbėjo: 'Das ist eine Schande! Was wird Ausland sagen! Sind wir noch eina Kulturvolk?'

Kavinės ištuštėjo. Prie daugelio kavinių įėjimų, policijos įsakymu, buvo prikabinti skelbimai: 'Jeudische Kaeste sind unerwuenscht' — 'Žydiški svečiai nepageidaujami'.

Visas tas dienas joks žydas niekur viešai negalėjo pasirodyti. Man teko išgirsti, kaip tas dienas žydai bijojo net tarp savęs kalbėtis. Kada, atsisveikinant, vienas žydas sako antram: "Aufwiedersehen', šis atsako: 'Hoffentlich' — 'Tikimės' — nes nė vienas nebuvo tikras, kad kiekvieną momentą jis nebus suimtas.

P. N.

MŪSŲ PLANETOJE KAS 10 MINUČIŲ DREBA ŽEMĖ

Birželio 12 d. Vakarų Europoje įvyko žemės drebėjimas, apėmęs Pietų Angliją, Šiaurės Prancūziją, Belgiją, Olandiją ir Vokietiją. Žemės drebėjimas nebuvo stiprus ir, pavyzdžiui, Paryžiuje, praėjo veik nepastebėtas, iššaukęs tokius reiškinius, kaip kaminų griuvimą, laidų sprogimą ir pan. Į šiaurę smūgiai buvo jaučiami stipriau ir įvairiose namų vietose pasirodė trūkimai, kaminai griuvo dešimtimis, automobiliai neklausydami vairo, įvažiuodavo į šaligatvius, bažnytiniai varpai patys savaime skambino ir sužeistų, tiesa lengvai, skaičius pasiekė kelių dešimčių.

Nežiūrint tokio "kuklaus" žemės drebėjimo pobūdžio, jis iššaukė nemažą susirūpinimą, ir visai suprantama, turint galvoje, kad panašiems reiškiniams Vakarų europiečiai visiškai nėra pripratę. Tasai mūsų planetos rajonas yra ramus nuo žemės drebėjimų ir paskutinį kartą Paryžiuje buvo pajustas požeminis smūgis 1580 metais.

Tvirtoji žemė — taip vadindavo senovėje mūsų planetos paviršių — ir tas supratimas buvo giliai įsišaknijęs žmonijos sąmonėje. Pasaulyje viskas juda, viskas yra, kilnojasi ir miršta ir tiktai viena žemė, tiesiogine to žodžio prasme, ta, kurioje mes stovime, kuria mes vaikščiojame, lieka tvirta ir nepajudinama. Ir tad pilnai suprantamas tas žmonių ir gyvulių išgąstis, kada, staiga, tvirtoji žemė pradeda svyruoti, drebėti ir slysta iš po kojų. Prieš kelias minutes per paskutinį žemės drebėjimą Belgijoje zoologijos sode tarp gyvulių kilo panika: jaučiai, antilopos, elniai ,tigrai ir liūtai metėsi žemėn ir stengėsi paslėpti galvas po narvų užtvaroms, tarytum ieškodami išsigelbėjimo. Briuselyje vienas žmogus tiek išsigando, kad pamišo ir iššoko iš trečio namo aukšto į gatvę.

Žemės drebėjimas — baisiausias žmonijos nelaimė

Žemės drebėjimas — pati baisiausia žmonijos nelaimė iš visų daugybės nelaimių, gresiančių žmonijai. Jau ir ugniakalnių išsiveržimai laikomi menkesne nelaime, kaip žemės drebėjimas. Gerai žinomi tik trys ugniakalnių išsiveržimai, per kuriuos žuvo dešimtys tūkstančių žmonių. Tai Vezuvijaus išsiveržimas 79 metais po Kristaus gimimo, kada degantis smėlis užliejo Pompejaus ir Herkulano miestus su jų dvidešimtimi tūkstančių gyventojų, Krakatau išsiveržimas 1883 metais, kada dėl pakilusios jūros banga nuplovė į jūrą 36,000 žmonių ir Mon Pele ugniagalnio išsiveržimas Martiniko saloje 1902 m., kada įkaitintos dujos, išmestos iš ugniakalnio, sudegino 40,000 žmonių.

Užtat katastrofingų žemės drebėjimų galima priskaityti dešimtimis. Per žemės drebėjimą 526 metais, Vidržemio jūros baseine, žuvo 200,000 žmonių, 1755 m. Lisabonoje — 60,000, 1730 m. Osakoje — 150,000, 1896 m. Nipone — 20,000, 1908 m. Mesinoje — 100,000 ir tiek pat Tokio 1923 metais. O kiek buvo smulkių žemės drebėjimų, per kuriuos, bendrai paėmus, taip pat yra žuvę šimtai tūkstančių žmonių.

Vargas yra, kad žemės drebėjimas ne tik pats baisiausias, bet ir pats paprasčiausias mūsų gyvenimo reiškinys. Kiekvienais metais visoje planetoje įvyksta apie 60,000 žemės drebėjimų, kitaip tariant, kas dešimts minučių, metai iš metų, dreba mūsų tvirtoji žemė, kurios stiprumu mes taip tikime. Dėl tos baisios statistikos yra tik vienas nusiraminimas: dauguma žemės drebėjimų pasireiškia tik nežymiais smūgiais, net nejuntamais žmonių. Juos registruoja tik ypatingai jautrūs aparatai, taip vadinami seismografai. Be to, nemažas skaičius žemės drebėjimų tenka jūrų sritims ir tokie drebėjimai nenuostolingi žmonijai, nes vargu, ar gali patekti koks laivas į drebėjimo centrą, nors tokių atsitikimų vis tik yra buvę.

Nė vienas žemės taškas neapsaugotas nuo žemės drebėjimo

Mokslas tvirtina, kad esmėje nėra nė vieno žemės taško, kuris būtų apsaugotas nuo požemio dievų keršto. Taip sako teorija. Praktikoje 95 procentai žemės drebėjimų tenka dviem žemyno sritims. Į pirmą įeina Vidržemio jūros baseinas, su visais jai tenkančiais kraštais, per Alpius, Kaukazą, Mažąją Aziją, Persiją ir Himalajus. Čia įvyksta 54 procentai visų žemės drebėjimų. Antrai sričiai tenka Amerikos Kordilijerai, Ramiojo vandenyno salos, Naujoji Zelandija, Japonija, kur tenka 41 proc. ir tik 5 proc. žemės drebėjimų tenka kitiems rajonams. Tai Šiaurės Europa ir šiaurinė SSSR dalis, išskyrus Krimą.

Užtat esama tokių žemės vietų, kurios veik nuolat dreba. Ypatingai bloga būklė tuo atžvilgiu yra Japonijoje, klasiškame žemės drebėjimų krašte. Per paskutinius 500 metų ten įvyko 225 žemės drebėjimai, per kuriuos žuvo daug gyvybių ir turto. Į mažus drebėjimus čia nekreipiama dėmesio.

Tokio mieste per pirmą šio amžiaus ketvirtį užregistruota 2,170 žemės drebėjimų, tai yra po vieną kas keturios dienos. Nepaprastai dažni drebėjimai ir Vidržemio jūros baseino srityje, ypatingai Italijoje, Graikijoje ir Mažojoje Azijoje.

Kodėl gi dreba žemė?

Tikrai, kokia gi žemės drebėjimų priežastis? Paprastai laikoma vulkaninių jėgų veikimo. Tos teorijos naudai kalba ir tas faktas, kad paprastai žemės drebėjimai vyksta tose vietose, kurios turtingos užgesusiais ugniakalniais. Jeigu pažvelgti į žemėlapį, tai galima bus pamatyti, kad daugiausia ugniakalnių kaip tik tenka dviems didžioms žemės drebėjimo sritims. Japonija, Kordilijerai, Vidržemio jūra — tai vis ugniakalnių sritys. Tiesa ugniakalnių išsiveržimai dažniausiai lydimi žemės plutos sujudinimu, bet tatai nebūna stiprūs smūgiai ir netoli teeina nuo įvykio vietos. Iš kitos pusės dauguma žemės drebėjimų neina kartu su ugniakalnių išsiveržimu. Yra tokių vietų, kur vyksta stiprūs žemės drebėjimai, bet ten visai nėra veikiančių ugniakalnių.

Žemės gelmėse nuolat vyksįtempimą, pasibaigiant skietoi ta gigantiškų masių kilnojimasis, kas iššaukia viršutinių žemės sluoksnių įtempimą, pasibaigiant skilimais. Vieni plotai kyla, kiti leidžiasi, treti užeina vienas ant kito. Tvirta žemė gali būti laikoma tvirta tik sąlyginiai — tikrumoje ji vis dar nenurimo, ir vargu, ar kada nors nurims. Mirusioji žemė gyvena savo ypatingą gyvenimą, ir tas gyvenimas pasireiškia paviršiuje baisiomis katastrofomis ir nelaimingų žmonių žuvimu, kartu su visu jų turtu.

Žemės plutos plotų pasikeitimas vyksta labai lėtai, ir apie tai galima spręsti tik iš galutinų rezultatų po šimtų tūkstančių metų. Nevisas žemės paviršius vienkart juda. Yra sričių, kurios nuo senų laikų tebėra ramybėje, nekilo, nesileido. Tokie yra kai kurie Sibiro ir Kanados rajonai, kur nepasireiškė jokių kalnų susidarymo procesų. Bet yra ir tokių rajonų, kur kalnų susidarymo procesai prasidėjo palyginti neseniai ir tebesitęsia ir dabar.

Tokiems jauniems rajonams priskiriamos visos kalnuotos pasaulio vietovės, atsiradę vietoje kadaise buvusių okeanų. Šios sritys ir yra palankios žemės drebėjimui. Įsitempiant ir skylant žemės plutai įvyksta žemės drebėjimai, nes atskiros jos dalys siekia užimti naują geresnę, labiau tvirtesnę vietą. Panašaus pobūdžio žemės drebėjimu laikomas ir paskutinis Vakarų Europoje įvykęs žemės drebėjimas, ypatingai pasireiškęs Belgijoje. Tuose Europos rajonuose kadaise — labai seniai taip pat buvo labai aukšti kalnai ir vyko plutos išsilyginimo procesai. Nuo to laiko aukštieji kalnai išnyko, ir mokslininkų nuomone, lyg turėję pasibaigti kalnų susidarymo procesai šioje srityje. Tačiau birželio mėnesio 12 d. žemės drebėjimas rodo, kad mokslininkai geologai apsiriko ir tvirtoji žemė netvirta net ir saugiuose nuo žemės drebėjimo rajonuose.

V.

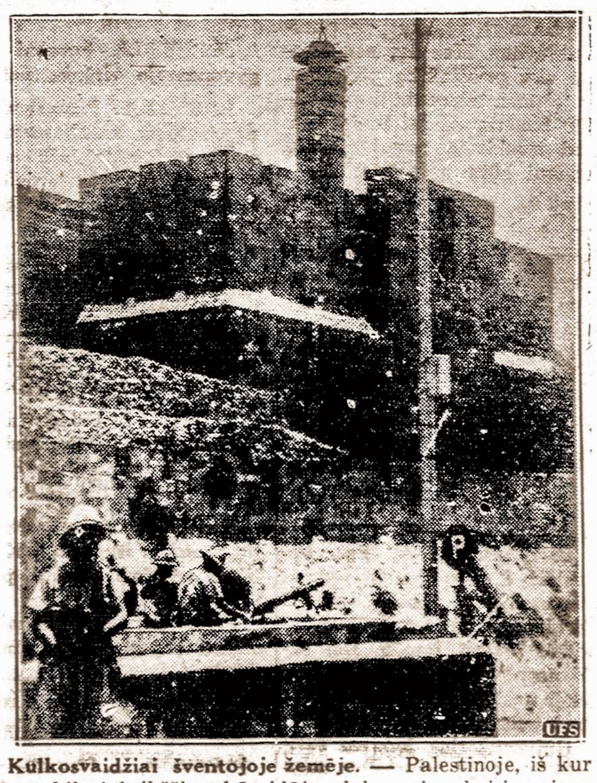

Kulkosvaidžiai šventojoje žemėje. — Palestinoje, iš kur yra kilusi krikščionybės idėja, dabar eina baisios riaušės tarp arabų ir žydų. Dėl to britai buvo priversti įvesti karo stovį ir strateginėse vietose išstatyti kulkosvaidžius.

KUO RŪPINSIS PIETŲ AMERIKOJ SKIPITIS

Draugijos užsienio lietuviams remti pirmininkas advokatas Rapolas Skipitis išvyko į Pietų Ameriką. Pakeliui apie dvi savaites lankys Anglijos lietuvių kolonijas. Pietų Amerikoje R. Skipitis žada pabūti bent keturis mėnesius, o gal ir dar ilgiau. Išvykdamas laikraštininkams papasakojo apie savo kelionės tikslus.

Norima vietoje susipažinti su ekonominiais reikalais, lietuvių gyvenimu. Pietų Amerikoje išeivių daugumas yra naujokai. Ir ekonomiškai daug silpnesni už Šiaurės Amerikos lietuvius. Prieš penkerius metus Lietuvoje teko net aukų rinkti ir siųsti ten gyvenantiems lietuviams pagalbos. Paskutinių metų nesugyvenimas verčias vietoje susipažinti, kas su tenykščiais lietuviais yra ir kas gali būti. Svarbu būsią vietoje patirti, kokios pagalbos ten reikėtų pasiųsti, kad lietuviai nenutautėtų, nes nė viename krašte mūsų broliai taip smarkiai nenutausta, kaip Pietų Amerikoje. Domėsiąsis Skipitis ir kitais reikalais, centrinės kolonijos steigimo, gal būt, kurioje vietoje žemės parūpinimo, kas jau seniai keliama.

Skipitis esąs įprašytas pasirūpinti ir kai kurių kultūrinių organizacijų reikalais, skautų, sportininkų.

Šiaip, stengsis užmegsti glaudesnius ryšius tarp tenykščių lietuvių kolonijų ir draugijos užsienio lietuviams remti.

Klaipėdos uostui šiemet vėl rekordiniai metai

Laivų judėjimas Klaipėdos uoste rodo ne tiktai to uosto gyvumą, bet ir viso Lietuvos ekonominio gyvenimo kilimą, nes per Klaipėdos uostą dabar eina keturi penktadaliai prekių įvežimo ir išvežimo. Todėl džiugu stebėti nuolat kylantį laivų judėjimą Klaipėdos uoste.

Pernai buvo apsidžiaugta, kad į uostą įplaukė rekordinis skaičius jūros laivų — 1414. Bet šiemet per pusmetį įplaukė 717 laivų, tagi visu šimtu daugiau, negu pernai tuo pačiu laiku. Atrodo, kad Klaipėdos uostas įplaukusių ir išplaukusių laivų skaičiumi šiemet vėl turės rekordinius metus.

Veterinariniai Lietuvos Lenkijos susitarimai

Gyvulių snukio liga su Alžyro avimis patekusi į Prancūziją, iš čia per Vokietiją jau pasiekė Lenkiją ir Vilniaus kraštą. Liga yra baisi ir gali labai sužaloti gyvulių ūkį. Tuo reikalu Lietuvos veterinarijos departamento direktorius Jankauskas vyksta į Lenkiją.

VIENYBĖ

Established 1886

LITHUANIAN DAILY UNITY

Oldest Lithuanian Newspaper

193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Telephone: EVergreen 7-7840

Published daily except Sundays and Holidays by Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:

Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90
Vienam mėnesiui	$0.75

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti parašyti tik vienoje lakšto pusėje su autoriaus pavarde ir adresu.

Nesunaudoti rankraščiai nesaugojami

Visais reikalais adresuokite:

Lithuanian Press Corporation

193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje

Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65

A. S. Trečiokas — Prezidentas.
J. Smitrus — Vedėjas.
J. Tysliava — Redaktorius.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Keleivių judėjimas į Lenkiją

Kaunas. — Nuo liepos pirmos iki liepos 8 dienos iš Lietuvos į Lenkiją išvyko tiktai apie 50 žmonių. Iš Lenkijos į Kauną atvyko apie šimtą asmenų. Daugumas keliautojų į vieną arba antrą pusų vyko pasimatyti su savo giminėmis. Šių keleivių tarpe žymią vietą užima pasiuntinybių tarnautojai ir žurnalistai.

Burm. Merkys Bukarešte

KAUNAS. — ŽYDŲ BALSAS rašo, kad Kauno m. burmistras Merkys iš Haagos išvyko Bukarištan. Iš Bukarešto Merkys vyks į Budapeštą. Grįždamas Lietuvon, burmistras aplankys Varšuvą ir Vilnių. Liepos mėn. pabaigoje jis vyks Maskvon.

Didėja jungtuvių skaičius

KAUNAS. — Per pirmuosius šių metų mėnesius visoje Lietuvoje įvyko 8,583 jungtuvės (1937 met. per tą laikotarpį 7,253).

Per tą laiką gimė 25,074 vaikai, iš jų 10,706 berniukai ir 9,868 mergaitės (1937 met. gimė 19,773 vaikai).

Per tą patį laikotarpį mirė 11,313 žmonių.

Žmona vyrui nukirpo nosį

KAUNAS. — Palaukių km. gyvena vienas ūkininkas. Šis žmogelis yra smarkus degtinės mėgėjas. Vieną vakarą į namus grįžo gerokai įkaušęs. Žmona perpykusi pradėjo savo vyrą barti. Pagaliau nutvėrusi kastuvą, pradėjo vyrą vanoti. Taip vanojo, kad vyrui nukirto nosį ir prakirto lūpą.

Skaitykit Vienybę

Šiemet Lietuva pragėrė 13 mil. litų

KAUNAS. — Per šių metų pirmuosius penkius mėnesius valstybinis monopolis pardavė spirito ir degtinės 2,36 mil. litrų už 13.78 milijonų litų. Per tą pat laikotarpį 1937 metų degtinės buvo parduota už 12.9 mil. litų. Alaus per tą patį laiką buvo pagaminta 8.1 mil. litrų, o praeitais metais — 3.58 mil. litrų.

Per šį laikotarpį buvo pagaminta papirosų 229,76 mil. štukų, o 1937 met. — 220.67 mil. štukų.

Iš šios statistikos matyti, kad šiais metais daugiau, nes ir papirosų vartojimas žymiai pakilo.

Lenkai J. Kutrą pagaliau paleis

KAUNAS. — 1936 mt. pradžioje Dancigo koridoriuje lenkai sulaikė Lietuvos pilietį J. Kutrą, kuris tarnavo Lietuvos konsulate Karaliaučiuje, ir jį nuteisė trejus metus kalėjimo. Lenkų spaudos žiniomis, J. Kutra dabar padavė prašymą Varšuvos teismui, prašydamas nuo likusios bausmės dalies atleisti ir iš kalėjimo paleisti. Teigiama, kad jo prašymas netrukus bus patenkintas ir J. Kutra grįš į Lietuvą.

Registruoja žemės ūkio darbininkus

Kaunas. — Šiomis dienomis baigti suregistruoti žemės ūkio darbininkai. Pasirodo, kad jų iš viso esama apie 200,000. Visi šie darbininkai privalės būti apdrausti draudimo nuo nelaimingų atsitikimų kasoje. Teigiama, kad nuo ateinančių metų pradžios visi žemės darbininkai turės būti draudžiami. Draudimo išlaidos sudarys apie 600,000 litų.

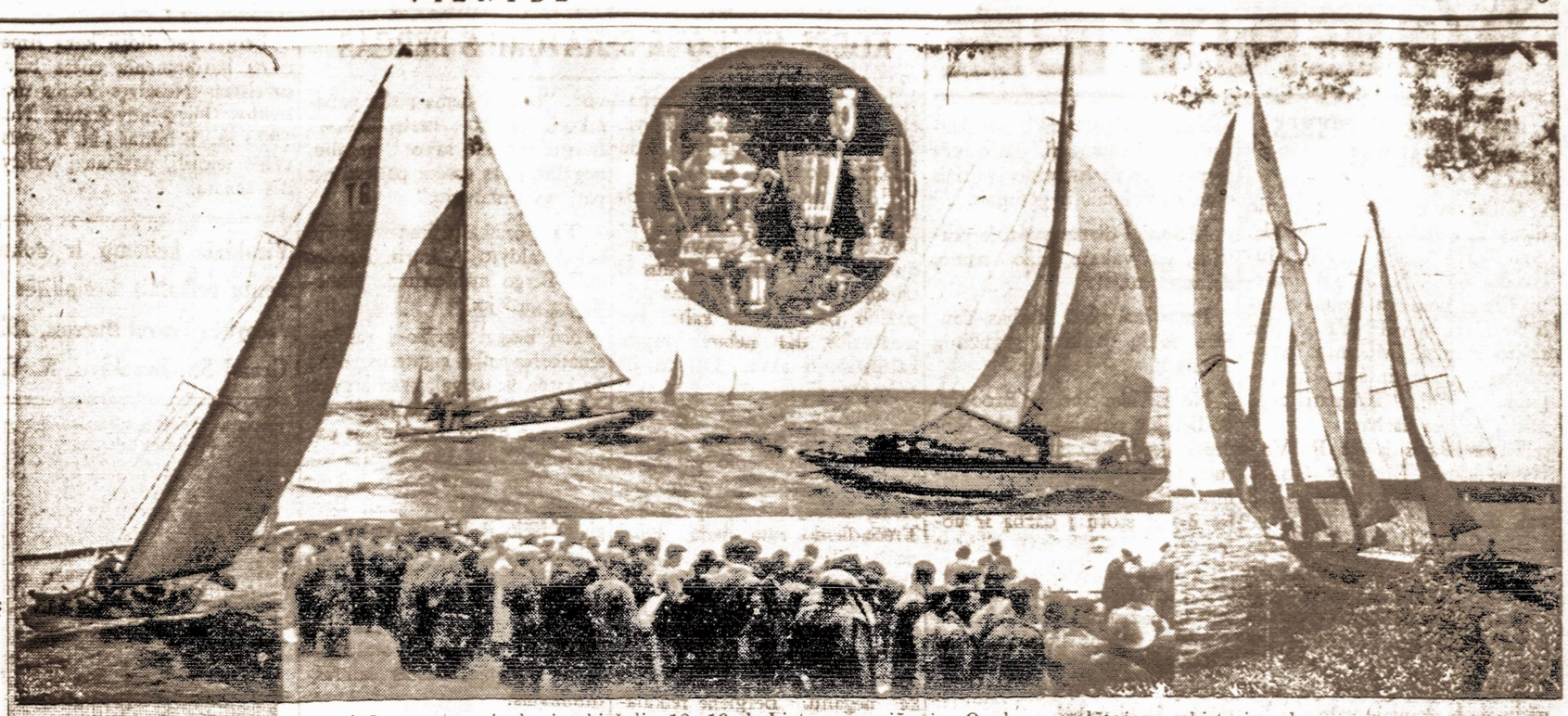

Vaizdai iš tarptautinės regato s, įvykusios birželio 18, 19 d. Lietuvos pajūryje. Ovale nugalėtojams skirtosios dovanos.

PAGERBTAS CHICAGOS MAJORAS

CHICAGO, Ill. — Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukakties proga Lietuvos Respublikos Prezidentas Antanas Smetona apdovanojo Chicagos miesto majorą p. Edward J. Kelly D. L. K. Gedimino ordinu. To ordino įteikimui Chicagos nenuilstantieji veikėjai, vadovaujant teisėjui Zuriui, gelbstinti konsului Daužvardžiui, dienraščiui "Draugui" savaitraščiui "Sandarai", dvisavaitraščiui ir kasdienkalbiui (broadkiasteriui) "Margučiui" ir radijo stotims, suruošė labai gražų ir istorišką bankietą.

Bankietas įvyko liepos 13 d., Stevens viešbutyje. Jame dalyvavo apie 400 rinktiniausios publikos, kaip lietuvių, taip ir kitataučių. Lietuvių tarpe stipriai figuravo: konsulas Daužvardis su žmona, teisėjas Zuris su žmona, advokatai su savo pirmininku Grishiu, daktarai — su dr. Drangeliu, kunigų vienybė — su kun. Paškausku, Draugas ir Katalikų Federacija su L. Šimučiu, vaizbininkai — su Narvydu, Margutiečiai — su komp. A. Vanagaičiu, bankininkai Jonas Brenza ir Mackevičius ir daugybė kitų visų luomų gerų lietuvių — jų tarpe kun. Janilionis iš Argentinos ir p. Uždavinys iš Lietuvos. Kitataučių tarpe buvo majoras Kelly su žmona (kuri, esą, bankietų beveik niekad nelankanti), penki teisėjai, keli aldermonai, Cook apskrities šerifas, Loyola Universiteto teisių skyriaus dekanas McCormick ir keliolika kitų stiprių figurų Chicagos gyvenime.

Programa susidėjo iš dainų, šokių ir kalbų. Solus ir duetą gražiai sudainavo pp. Biežienė, Chicagos Lietuvių Moterų Klubo pirmininkė ir Kvederienė. Šokių dalį išpildė Šv. Kazimiero Akademijos studentės. Dainininkams akompanavo ir šokėjams bei šokėjoms grojo Jurgio Viktoro orkestras. Turiningas ir įdomias kalbas pasakė: adv. Olis, teisėjas Fischer (Lietuvoje gimęs žydas), konsulas Daužvardis ir majoras Kelly. Programą vedė teisėjas Zuris.

Bankietas buvo įspūdingas ir jaukus. Gražia išpuošta majestotiška salė, pavyzdinga tvarka, elegantiška publika ir žavėjanti programa susirinkusių nuotaiką kėlė ir lyg sakyte sakė: štai jūs Chicagos ir apylinkės lietuviai, Gedimino ainiai, viešite su rinktiniais kitų tautų žmonėmis, mezgate su jais naujus ryšius, kalbate apie savo garbingos tautos praeitį bei dabartį ir ruošiate jai bei jos žmonėms šviesią ateitį.

Šitas bankietas sudarė gražaus įspūdžio ne tik lietuviams, bet ir kitataučiams. Jie tiesiog buvo sužavėti, ir Lietuvos praeitimi, ir lietuvių sugebėjimu reikalus tvarkyti. Paprastai aukštieji svečiai pranyksta programai pasibaigus, šiame gi parengime jie pasiliko iki vėlumos ir sudarė tikrai Gedimino tradicijų pobuvį.

Majorui pagerbti karališkasai bankietas pasiliks chicagiečių atmintyje visados.

Svečias

Difterito epidemija

Marijampolė. — Marijampolėj užregistruota keletas difterito susirgimų. Bijoma, kad šioji pavojinga liga neišsiplėstų po kitas apylinkes.

Naujas Šakių — Kidulių plentas

ŠAKIAI — Neseniai Šakių ap. valdyba pradėjo naujo plento Šakiai — Kiduliai darbus. Šį plentą ap. valdyba stato gautomis iš vyriausybės lėšomis. Vieno kilometro statyba kaštuoja 5,000 litų.

70 čigonų, kurie vogė arklius

KAUNAS. — Paskutiniu metu Lietuvos čigonai pradėjo smarkiai verstis arklių vogimu. Jie pasidarė tikrais profesionalais arkliavagiais. 70—80% visų šios rūšies vagysčių priskaitoma jiems.

Kauno apyg. teismas šiais metais jau yra nubaudęs apie 70 čigonų už arklių vogimą. Labai daug čigonų teismo dar laukia.

Už arklių vagystes kalėjimuose kalinamos ištisos čigonų šeimos: tėvai, sūnūs ir net anūkai.

Nenori jokio restorano

LYDAVĖNAI. — Lydavėnuose veikia restoranas. Tame restorane susirinkę vyrukai pradėjo gerti degtinę. Kai kompanija buvo smarkai įsigėrus, jie pradėjo smarkiai muštis. Keletas žmonių sunkiai sužeista, o keliolika lengvai. Lydavėnų m. gyventojai nusistatę prašyti šį restoraną uždaryti. Tuo reikalu Kaunan atvyks Lydavėniečių delegacija.

Dr. Trūkanas išvyko į Vilnių

KLAIPĖDA. — Klaipėdos lietuviškųjų organizacijų pirmininkas dr. Trūkanas vakar išvyko į Lenkiją susipažinti su lietuvių organizacijų veikimu Vilniaus krašte.

Malėtai nori būti apskrities miestas

MALETAI. — Maletų m. gyventojai prašo suteikti Malėtų miestui apskrities teises. Be to, prašo tiesti siaurojo geležinkelio liniją tarp Malėtų ir Ukmergės. Tuo būdu Malėtai per Ukmergę turėtų geležinkelio susisiekimą su Kaunu.

IEŠKOJIMAI

Lietuvos konsulatas Chicagoje ieško šių asmenų:

Brazausko Jono, sūnus Vinco. 1919 m. dirbo gatvekarių kompanijai Chicagoje.

Chmeliausko Juliaus, sūnus Antano. Kilęs iš Panevėžio apskr., 1877 metais gyveno Columbus, Ohio.

Kuzmicko Jono, kilusio iš Nemunaičio kaimo, Alytaus apskr. Gyveno Edwardsville, Illinois. Dirbo anglių kasyklose ir geležies liejyklose.

Lasmanavičiaus Vlado (Walter Lasmann). Kilęs iš Abelių valsč., Rokiškio apskr. Apie 52 metų amžiaus. Gyveno Chicagoje.

Uso Antano. Atvyko Amerikon apie 1913 m. Gyveno Devils Lake, North Dakota.

Venslauskų, Juozapo, Jono Simono ir Vinco. Kilę iš Babtų valsč., Kauno apskr. Iš Lietuvos išvyko 1905 m., apsigyveno Pittsburgh'o mieste.

Lietuvos konsulatas
100 East Bellevue place
Chicago, Illinois

CHICAGOS MAJORO PAGERBIMO AIDAS

CHICAGO, Ill. — Liepos 13 d. Chicagos miesto majoro Edward J. Kelly vardu Lietuvos Pasiuntinys pulk. Žadeikis buvo pasiuntęs sekančią tokią telegramą:

"Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona, Lietuvos nepriklausomybės 20-ties metų sukaktuvių proga, teikėsi tamstą apdovanoti Gedimino, Vilniaus įkurėjo, tėvūno laipsnio ordinu. Gerbiamas Petras Daužvardis, Lietuvos konsulas Chicagoje, yra įgaliotas tą ordiną tamstai įteikti. Aš didžiai gailiuosi kad nebuvo man galima iškilmėje dalyvauti, bet drauge su tamstos gerbėjų lietuvių dideliu skaitlium aš šia proga tamstai linkiu ilgiausių metų ir asmeniškos laimės nuoširdžiai jūsų

P. ŽADEIKIS,
Lietuvos įgaliotas ministras"

Majoras Kelly į tai atsakė tokio turinio laišku:

'Pulkininkui P. Žadeikiui,
Lietuvos Ministrui, Washington, D. C.

Jūsų Ekscelencija,

Gilaus jausmo apimtas pranešu apie gavimą Tamstos maloningos telegramos iš 13 liepos, kuri mane pasiekė laike apeigos įteikimo man Didžiojo Kunigaikščio Gedimino ordino Lietuvos Respublikos garbės ženklo. Tamstos nuoširdų pasveikinimą aš branginu daugiau negu galiu išreikšti.

Prie šios progos aš taipgi noriu pareikšti Tamstai mano gilų dėkingumą už Jūsų pastangas kad ir man teko šioji didelė garbė. Mano nuomone, suteikimas garbės ženklo (decoration) suartino Lietuvos ir Chicagos miesto visuomenes daug tampriau ir begaliniai pagelbėjo išvystyti aukštesnio laipsnio draugiškumo ir bičiulystės.

Kadangi aš esu įsižiūrėjęs į veiklą lietuvių kilmės Chicagos piliečių ir pakartotinai esu prielankiai paliudijęs apie jų geriausias puses, aš Tamstą užtikrinu, kad tai buvo mano nepaprastoji ir malonioji privilegija priimti garbės ženklą iš Tamstos vyriausybės, kuriai aš per Tamstą siunčiu mano nuoširdžiausią padėką.

Su malonia pagarba ir tvirta viltimi, kad netolimoje ateityje Chicagai vėl bus suteikta Tamstos atsilankymo garbė, aš lieku

Nuoširdžiai Jūsų,
(pas) EDWARD J. KELLY
Meras".

...VIENYBĖS DIENRAŠČIO MILŽINIŠKAS

PIKNIKAS

SEKMADIENY, RUGPIŪČIO 14 D. — AUGUST, 1938

KLASČIAUS CLINTON PARKE

Maspeth, L. I., N. Y. Betts ir Maspeth Avenues,

Suorganizuota didžiulė įdomi programa
Miss Vienybės 1938 metų rinkimai
Mažų vaikų konkursas (Children's Party)
Dainos — Šokiai — Žaidimai
Sporto varžytinės — Boxing Bout
Ir daug kitų margumynų

DALINAMOS DOVANOS VAIKAMS:

Laimėjimams skiriama 3 dovanos — PILNA HOPE CHEST — — kraitis
Gros du orkestrai. Vienas šokiams, kitas — iliuminuotame ir dekoruotame parke.

ĮŽANGA — 50 CENTŲ. VAIKAMS IKI 10 METŲ — 15 CENTŲ.

Bilietai jau gaunami Vienybės administracijoj ir pas platintojus

VISI Į MILŽINIŠKĄ VIENYBĖS PIKNIKĄ!

NUOLATINIS, GREITAS SUSISIEKIMAS
Tarp New Yorko ir Klaipėdos, Per Gothenburgą
Kelionė prasideda ir baigiasi Švedų Amerikos Linijos laivais
Nuo Švedijos, vyksta iš Stockholmo ar Kalmaro moderniškuoju S. S. "MARIEHOLM."
Nereik Švedų vizos keleiviams į Lietuvą per Švediją
Lavų išplaukimai iš New Yorko:
DROTTNINGHOLM: Liepos 14, Rugpiūčio 8
GRIPSHOLM: __ __ __ Liepos 22, Rugsėjo 7
KUNGSHOLM: __ _ Rugpiūčio 18, Rugsėjo 14
Platesnių žinių ir laivakorčių kreipkitės į vietinį laivakorčių agentą, arba į

SWEDISH AMERICAN LINE
636 Fifth Avenue, (Rockefeller Center) New York, N. Y.

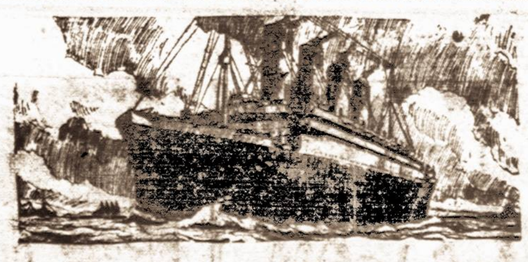

TURIZMO IR APDRAUDOS BIURAS

- Greitas ir saugus pinigų siuntimas į visas šalis
- Laivakortės greičiausiais laivais į visas šalis
- Generalinė apdrauda. — Namai, automobiliai
- Nuosavybių parandavojimas ir administravimas
- Importavimas maisto produktų iš Lietuvos
- Atliekami visi reikalai, kokiais tik kas kreipiasi.
- Notaras — Tvirtina visokius dokumentus

A. S. TREČIOKAS
314 WALNUT ST., NEWARK, N. J.
KAMPAS ADAMS STREET
Telefonas, Market 2-4867

VIENYBĖ

GEGUŽINĖ VIENYBĖS NAUDAI

Giliai suprasdami tautinio dienraščio palaikymo reikalą, Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas Bayonne, N. J., sekmadienį, liepos 24 dieną, rengia didelį išvažiavimą VIENYBĖS dienraščio naudai. Malonūs bayoniečiai jau septintą tokių gegužinių rengia. Tai patrijotiškas ir kilnus darbas.

Išvažiavimas įvyks P. Vaičionio ūkyje, Meadow Grove, Cranford, N. J. Prasidės 12 val. dieną.

Išvažiavimo programa sudaryta didelė ir įdomi: kalbos, įvairios pramogos, dainos, žaidimai. Geras orkestras gros lietuviškus ir amerikoniškus šokius.

Bus bufetas, gausus įvairiais gėrimais ir skaniais valgiais. Išvažiavimo vieta graži ir patogi.

Važiuojantieji iš Bayonės gali važiuoti busu, kuris nuo klubo svetainės išvažiuos 10 val. ryto (49 East 21 Street). Važiuojant busu tikietas į abu galus kainuoja $1.00. Vaikams 50 centų. Bilieto kaina į išvažiavimą 25 centai.

Visa plačioji lietuvių visuomenė, kuri įvertina spausdinto žodžio reikšmę ir supranta jos sunkų, bet garbingą darbą, atsilankys į įdomų ir gausingą išvažiavimą. Tad, iki malonaus pasimatymo.

Rep.

NEPOLITIŠKA PILIEČIŲ KLUBO GEGUŽINĖ

MASPETH, N. Y. — Vietos Lietuvių Piliečių Klubas praėjusį sekmadienį, liepos 17 dieną surengė puikų išvažiavimą autobusais į Fort Solongą.

Tas išvažiavimas buvo ne "politiškas," bet socialinis, nors jį ir rengė politinis klubas. Visi gegužinės dalyviai smagiai laiką praleido, pasilinksmino, pašoko, grojant puikiam orkestrui. Kiti maudėsi. Išsimaudę ar pasišokę pasistiprino įvairiais skaniais valgiais ir gėrimais.

Maloniai dieną gamtoje praleidę, visi vakare grįžo namo, dainuodami.

Patartina, kad klubas daugiau tokių jaukių gegužinių surengtų.

Nors Maspetho ir Brooklyno lietuvių politinių klubų bendroji gegužinė įvyks tiktai rugpjūčio 7 dieną į Bear'o kalnus, bet labai svarbu, kad klubų nariai stotų į darbą ir uoliai greičiau išplatintų tikietus tai gegužinei. Klubų nariai turėtų raginti savo gimines, draugus ir pažįstamus, o taip pat ir nepažįstamus lietuvius, kad milžiniška minia vyktų į tą gegužinę. Parodykime lietuvių minias ir vienybę!

Narys

PRAŠOME ATSIIMTI LAIŠKUS

VIENYBĖS administraciojje yra gauti laiškai šiems asmenims:

George Mickus, Jr.
Mrs. Robinson
A. Breck
Mr. and Mrs. J. Widunas
A. Zimas
S. Peters 2
B. Kriabiunas, 3
Frank Jonaitis
Miss De Sylva
Anthony Sleuis
Jos. E. Nachkus
Al. Conrad.
Joe Dranginis
Dr. Bružė

Prašome aukščiau minėtus asmenis atsiimti laiškus.

VIENYBĖS administracija

Jeigu norite atsiimti savo gimines iš Lietuvos, užeikite į Vienybės Travel Bureau, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

KODĖL NUSIŠOVĖ SENATORIUS BERGAS

New Yorko valstybės senatorius Julius Bergas nusišovė. Visuomenė labai nustebo tokiu įvykiu.

Bergo savižudybės priežastis buvo ši: valstybės gynėjas T. Dewey iššaukė senatorių tardymui apie jo gautus kyšius iš taksių bendrovės. Teismas pripažino Bergą esant kaltą, bet senatorius dar nebuvo matęs kaltinamojo akto. Dėl to jis ryžosi nusišauti, negu būti tardomam.

Bergas atėjo į savo raštinę praėjusio antradienio vakarą ir telefonu pašaukė savo žmoną. Jiedu kalbėjosi ištisą naktį. Trečiadienio rytą jiedu labai susijaudinę išėjo iš raštinės, bet netrukus sugrįžo.

Keldamiesi keltu (liftu), jiedu tęsė, matyti, nebaigtą kalbą. Žmona pareiškė: "papasakok jiems viską." Senatorius atsakė "negaliu." Bergienė reikalavo: "tu turi jiems viską papasakoti, nieko neslėpdamas." Bergas tvirtino savo: "negaliu, negaliu. Tas galėtų paliesti net patį gubernatorių."

Tą pasikalbėjimą girdėjo kelto valdytojas, kuris, išgirdęs apie Bergo nusišovimą, pranešė, ką girdėjo.

Kai Bergai grįžo į raštinę, senatorius rūkė cigaretus vieną po kitos. 9:30 val. ryto atvyko raštininkas Green'as, kuris pradėjo savo darbą. Senatorius paprašė jį atnešti kavos. Tas išėjo. Tuo tarpu atėjo taksio šoferis kažkokiu reikalu. Bergienė išėjo iš kambario atnešti stiklą vandens. Tuojau pasigirdo šūvis...

Bergienė puolė į kambarį. Senatorius sėdėjo už stalo su peršautu smilkiniu... Ant stalo paliktas vėlionies raštas laikraštininkams:

"Prieš porą metų mano nervai pairo. Nuo to laiko niekas gerai nesiklojo. Sausio 1 d. aš visai susmukau ir tik vakar išėjau iš ligoninės. Laikraštininkai visuomet buvo man palankūs. Esu jiems dėkingas už tai.

Štai, keli geri bruožai apie mane. Tai parašė vienas mano gerbėjas. Prašau užmiršti mano klaidas. Aš žinau, jūs to neprikišite mano žmonai ir vaikams."

Prie laiško buvo pridėta Bergo biografija.

Praėjusią savaitę Bergas turėjo atvykti į teismą, bet nepasirodė. Vietoj to jis įsirašė ligoniu į ligoninę.

Kaltinamasis aktas nurodo, kad Bergas iš taksių bendrovės imdavo kyšius už įvairius patarnavimus, iš viso paėmė 25,000 dolerių.

Nusižudęs New Yorko valstybės senatorius Berg'as nusinešė į kapus daug rakieto paslapčių ir neišdavė šešių kitų aukštų valdininkų. Nežiūrint to, sako, valstybės gynėjas T. Dewey's daug žino.

Bergas per didįjį karą Amerikos kariuomenės eilėse buvo sužeistas. Nebaigęs jokios mokyklos, buvo advokatas. Nuo 1923 m. išrinktas į N. Y. valstybės seimelį, paskiau į valstybės senatą.

Visokiais kelionių ir dokumentų reikalais kreipkitės į Vienybės Travel Bureau, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Garsioji jaunutė artistė Shirley Temple vaidina filme "Little Miss Broadway", kuris šiomis dienomis rodomas teatre ROXY, 7th Ave. ir 50 Str., New Yorke.

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street
VALANDOS
8—10 ryte
1—2 p. p.
6—8 vak.
Šventadieniais susitarus
Tel. Evergreen 8-9229

DR. ED. W. ŽUKAUSKAS
1114 Foster Avenue
VALANDOS
1—2 p. p.
6—8 vak.
Ir pagal sutartį
Tel. Mansfield 6-8787

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
VALANDOS
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. Evergreen 7-9105

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžese iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTEMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306

PARSIDUODA
PARSIDUODA žemės sklypas statyti dėl namų ar krautuvės. Dydis: 50x100 pėdų. Kaina $1.000. Kitus sklypus gali pasirinkti pirkėjas. Kreiptis:
GEO. L. WHITTLE,
72 Steamboat Rd., Great Neck. L. I.
(168-69-70)

PARSIDUODA gerai įrengtas ir ištobulintas bučernės ir grosernės biznis. Visi biznio reikmenys. Moderniškas įrengimas. Patogi bizniui vieta. Norint, kartu galima pirkti ir namus. Teirautis
JOSEPH VELIČKA. Forest City, Pa.
(Jul. 15-16-19-22-23-26)

"GARSAS" BAKERY
A. Šrupskis, savininkas
Tel. Evergreen 8-7027
PIRMOS RŪŠIES LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PAŠTU IR EKSPRESU

Ekstra! Ekstra! Ekstra!
AMERIKOS LIETUVIS
Bepartyvės kripties 8 pusl. savaitinis laikraštis
PRISIŲSK $2. GAUSI LAIKRAŠTĮ METAMS IR DAR
$5.00 VERTĖS KNYGOMIS DOVANAI
Pasirenkant iš 42-jų skirtingų rušių knygų, kurių sąrašas tilpsta "Amerikos Lietuvy" ant 5-to pusl.
Pavyzdinį Laikraščio numerį siunčiame Dovanai
Kreipkitės;
AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

NAUJAI IŠLEISTA
Valgių Gaminimo, Namų Prižiurėjimo Knyga
SU PRIEDU
Kaip Pagamint Vaisių Vynas
Knyga susideda iš 223 pusl. Joje tilpsta į 500 įvairių Valgių ir Gėrymų Gaminimui Receptų. Kaina tik $1.00.
AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

DARIAUS IR GIRĖNO GARBINGO ŽYGIO 5 METŲ SUKAKTUVĖS

Kiekvienas lietuvis turi arčiau pažinti šiuos didvyrius, kurie pirmi iš lietuvių perskrido Atlanto vandenyną ir tragiškai žuvo netoli Lietuvos.

Šioje P. JURGĖLOS knygoje plačiai aprašytas Dariaus ir Girėno gyvenimas, skraidymai, žygiai, rengimasis didžiausiajam žygiui ir skridimas per Atlanto vandenyną. Išaiškinta jų žygio reikšmė lietuvių tautai ir aviacijai. Paskelbtos kitataučių ir žymiųjų lietuvių nuomonės apie jų nuopelnus. Pridėti jų skraidymų planai ir daugybė fotografijų. Knyga su gražiais tvirtais viršeliais sudaro 400 puslapių.

Kaina $1.50 Siunčiant paštu ------ **$1.65**
Reikalaukite: VIENYBĖ,
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Tel.: EVergreen 7-2534
J. VAITULIONIS
PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas
331 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
Nedėlioms ir šventadieniais
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

NAUJA ŠVARI VIETA
Restauarant, Bar& Grill
411 GRAND STREET,
Brooklyn, N. Y.
Sav. *Vincas Vyšniauskas*
Visokių vietinių ir importuotų gėrimų
Degtinė—Vynas—Alus
Visoki Užkandžiai

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 *Koplyčia Laidotuvėms*

A. VALANTIEJUS
54-41—72nd St., Maspeth. L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. NEwton 9-4464

BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 *Koplyčia Laidotuvėms*

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

SKAITYKITE VIENYBĘ

TARZANAS UGNYJE

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

22. Praėjo gana daug laiko keliaujant pro šlapius medžius, kol Dikas su Doku suprato, kad keliauja visai į priešingą pusę. Nors jie dabar bandė keliauti atgal, bet taip susimaišė, kad nuolat vis gilinosi į slaptingų ir klastingų džiunglių tankumynus. O parodyti kelio nebuvo kam.

Netoliese dvidešimt baukščių vyrų tupėjo, susiglaudę po sukrautų šakų krūva, pasislėpę nuo audros. Jie buvo sulinkę, apžėlę, su gyvuliškais veidais ir žudikiškomis akimis. Jie mažai kuo skyrėsi nuo didžiųjų bezdžionių, vadinamų gorilomis. O gal dar ir žiauresni buvo už gorilas.

Šie vyrai buvo saulės garbintojai, išvaryti iš Auksinio Miesto Oparo už sąmokslą prieš savo aukščiausią kunigę Lą. Dabar jie valkiojosi po džiungles, ieškodami vietos pasistatyti naują šventyklą ir pradėti savotiškos tikybos apeigas saulės garbei. Jie laikė save kankiniais dėl tikybos.

Šių biaurių vyrų tarpe buvo viena žmogysta visiškai nepanaši į juos. Ta žmogysta buvo balta, nors nesuaugusi, bet labai graži mergaitė. Jos oda nebuvo pajuodavusi nuo saulės spindulių, gelsvi plaukai nebuvo suvelti ir apleisti, švelnios rankos nebuvo sunkių darbų suraukšlėtos.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje